

Smaastykker.

VII.

TO VISITATSOPTEGNELSER FRA LUNDE STIFT

Ved **Bjørn Kornerup.**

Det synes jævnlig at have været Skik i Lunde Stift i det 16. Aarhundrede, at Biskoppen efter endt Visitats nedskrev nogle Linier om sit Indtryk af Forholdene i den Bibel, som fandtes i det paagældende Sogns Kirke. Da der for nogle Aar siden blev udgivet en Visitatsdagbog fra Lunde Stift for Aarene 1611—37, viste det sig nemlig, at der gennem denne ikke blot var opbevaret Optegnelser om Visitatser i de nævnte Aar, men ogsaa (paa anden Haand) om Visitatsbesøg af tidligere lundensiske Biskopper¹. Blandt saadanne var ogsaa to Notitser fra 1581 og 1591 om Visitatser i Härsløv Pastorat i Rönneberg Herred henholdsvis af Biskop Nicolaus Albinus (*Niels Hvid*, † 1589) og Magnus Matthiæ (*Mogens Madsen*, † 1611)². Det blev formodet, at Afskriveren havde fundet disse Optegnelser i en Bog, der var i Härsløv-Præstens Værge. Ved et Tilfælde har det senere vist sig, at denne Formodning var rigtig, idet de originale Notitser, egenhændigt indført af de to Biskopper, er blevet genfundet i et Eksempplar af Christian III's Bibel af 1550, nu i Universitetsbiblioteket i København,

¹) Visitatsbog for Lunde Stift 1611—37, udg. af Bjørn Kornerup, i Lunds Stifts Herdaminne, utg. av Gunnar Carlquist, Ser. I, 1, 1943, S. 97, 101, 105.

²) Anf. Skrift S. 174—5.

men som aabenbart i sin Tid maa have tilhørt Sognekirken i Härsløv.

Der synes ikke at være tilstrækkelig Grund til at meddele et nyt Optryk af Teksten. Kun kan bemærkes, at et Ord S. 175 L. 7, som Afskriveren har læst som »hic«, efter Originalen maa opfattes som »habere«, hvad der ogsaa giver en bedre Mening. Navnet »Basilius« over Notitsen af Niels Hvid maa vistnok ikke opfattes som en Kildeangivelse for et Citat, men blot som en Henvisning til Basilius' »Homilia in illud, Attende tibi ipsi« (Opera, ed. J. Garnier, II, 1722, p. 16—24).